

Societas pro Fauna et Flora Fennica

12.5.2011 – 10.5.2012

Styrelsens verksamhetsberättelse förelagd vid årsmötet den 10 maj 2012 av Sällskapets ordförande, professor Carl-Adam Hægström.

Verksamhetsåret var Sällskapets 191. Mötesverksamheten omfattade fem månadsmöten och årsmötet. Det traditionella symposiet hölls i Helsingfors den 3 december 2011.

Hallituksen toimintakertomus, jonka Seuran puheenjohtaja, prof. Carl-Adam Hægström esitti vuosikokouksessa 10. päivänä toukokuuta 2012.

Toimintavuosi oli Seuran 191. Sen aikana järjestettiin viisi kuukausikokousta ja vuosikokous. Perinteinen symposiumi pidettiin Helsingissä joulukuun 3. päivänä 2011.

Mötes- och symposieverksamheten

Två månadsmöten (i början av oktober och i april) hölls i Åbo, medan de övriga månadsmötena och årsmötet var i Helsingfors. Månadsmötenas deltagarantal varierade mellan 9 och 11 personer (i medeltal 10, föregående år 8). Seminariet ”Är naturen farlig?” med underrubrikerna ”Varför är det inte längre roligt i skogen?”, ”Aktuella rädsor och hot” och ”Biologi och kommunikation” hölls i Helsingfors den 3 december. I seminariet deltog enligt gästboken 43 personer, men i verkligheten var åhörarna ca 60. Seminariet ordnades gemensamt av Societas pro Fauna et Flora Fennica, Suomen Biologian Seura Vanamo och den nationella IUBS-kommittén (International Union of Biological Sciences). Programmet för mötena och symposiet var följande:

Kokous- ja symposiumitoiminta

Kokouksista kaksi oli Turussa (lokakuun alun ja huhtikuun kokoukset) ja muut kuukausikokoukset sekä vuosikokous olivat Helsingissä. Kuukausikokouksien osanottajamäärät vaihtelivat 9 ja 11 välillä (keskimäärin 10; edellisenä vuonna 8). Symposiumiin ”Pelottaako luonto”, jonka alaotsikot olivat ”Ajankohtaisia pelkoja ja uhkia”, ”Miksi metsässä ei ole enää hauskaa?” ja ”Biologia ja viestintä”, osallistui vieraskirjan mukaan 43 henkilöä, mutta todellisuudessa kuulijoihin oli n. 60. Symposiumin järjestivät yhdessä Societas pro Fauna et Flora Fennica, Suomen Biologian Seura Vanamo ja kansallinen IUBS-komitea (International Union of Biological Sciences). Kokouksien ja symposiumin ohjelmat olivat seuraavat:

- 6.10.2011 Föredrag: Fil. dr Pia Fyhrquist: ”Från savannen till laboratoriet – nya antibiotika och cancermediciner från Afrikanska medicinalväxter”.
- 3.12.2011 Seminaari ”Pelottaako luonto?” – Seminariet ”Är naturen farlig?” Ohjelma – Program: Prof. Jouko Rikkinen (Helsingin yliopiston Bio- ja ympäristötieteiden laitos): ”Tilaisuuden avaus”. – Dos. Kimmo Saarinen (Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutti): ”Allergiaterveyttä luonnosta?” – Prof. Teemu Teeri (Helsingin yliopiston Maataloustieteiden laitos): ”Miksi geeniruoka pelottaa?” – Dos. Janne Sundell (Lammin biologinen asema): ”Suurpetokannat kasvussa – pitäisikö metsässä pelätä?” – Prof. Heikki Henttonen

- (Metsäntutkimuslaitos): ”Zoonoosien ekologiaa muuttuvassa Euroopassa.” – Fil. lis. Vienna Setälä (HY Sosiaalitieteiden laitos): ”Tiede, media ja ihmisen taipumus taantua.” – Toimittaja Minna Pyykkö (Yleisradio): ”Mikä luonnossa pelottaa suomalaisia?”
- 2.2.2012 Föredrag: Prof. Carl-Adam Hægström: ”Hamlade träd i konsten”.
- 1.3.2012 Esitelmä: Fil. toht. Jari Valkama: ”Kolmas lintuatlas päivitti lintujemme levinneisyystiedot”.
- 12.4.2012 Föredrag: Fil. dr Kajsa Mellbrand: ”Spindlar – en länk mellan hav och land? Marina subsidiers effekt på spindlars roll i strandnära ekosystem”.
- 10.5.2012 Månads- och årsmöte – Kuukausi- ja vuosikokous.

Publikationsverksamhet

Memoranda Societatis pro Fauna et Flora Fennicas volym nr 87 (2011) utkom som en årsbok under verksamhetsåret. Doc. Henry Väre var huvudredaktör och fil.mag. Leena Helynranta teknisk redaktör för Memoranda. Memoranda 86 (2010) finns nu som nätversion på Sällskapets hemsida, men Memoranda 87 är inte ännu införd där. Prenumerationerna av Memoranda från och med 2012 kommer att skötas av Vetenskapsbokhandeln mot en provision på 5 %. Priset 2012 är 40 euro för privatpersoner och 50 euro för institutioner.

Digitaliseringen av Sällskapets publikationer från 1940 har påbörjats.

Övrig verksamhet

De nya stadgarna som utarbetats under 2009 godkändes på årsmötet den 12.5.2010. Stadgarna skickades i oktober 2010 till Patent- och registerstyrelsen, och returnerades med rättelser i slutet av 2011, men endast de finskspråkiga stadgarna var behandlade.

Sällskapet medverkar i arrangemanget av ”De vilda blommornas dag” tillsammans med Biologi- och geografilärarnas förbund, Finlands miljöcentral, Finlands naturskyddsförbund, Forststyrelsen, Luontoliitto, Naturhistoriska centralmuseets Botaniska museum, Natur och miljö, Suomen Biologian Seura Vanamo och WWF. Den 19 juni 2011 ordnades sammanlagt 114 turer på olika håll i landet för sammanlagt ca 2 600 deltagare. Ordföranden och FM Eeva Hægström var guider på en blomstervandring kring Bomarsunds ruiner på Åland.

Julkaisutoiminta

Memoranda Societatis pro Fauna et Flora Fennican nide 87 (2011) ilmestyi toimintavuoden aikana. Dos. Henry Väre toimi Memorandan päätoimittajana ja fil.maist. Leena Helynranta teknisenä toimittajana. Memoranda 86 (2010) on nyt saatavana verkkoversiona Seuran kotisivulla, mutta Memoranda 87:ää ei ole vielä liitetty kotisivulle. Vuodesta 2012 Tiedekirja hoitaa Memorandan tilaukset 5 % provisiotta vastaan. Tilaushinta 2012 on 40 euroa yksityisiltä henkilöiltä ja 50 euroa laitoksilta.

Seuran julkaisujen digitalisointi vuodesta 1940 on aloitettu.

Muu toiminta

Uudet säännöt, jotka laadittiin vuoden 2009 aikana, hyväksyttiin vuosikokouksessa 2010. Säännöt lähetettiin Patentti- ja rekisterihallitukseen lokakuussa 2010 ja ne palautettiin korjauksineen vuoden 2011 lopussa, mutta vain suomenkielisiä sääntöjä oli käsitelty.

Seura on mukana järjestämässä ”Luonnonkukkien päivää” yhdessä Biologian ja maantieteen opettajien liiton, Luonnontieteellisen keskusmuseon Kasvimuseon, Luontoliiton, Metsähallituksen, Natur och miljö, Suomen Biologian Seura Vanamon, Suomen luonnonsuojeluliiton, Suomen ympäristökeskuksen ja WWF:n kanssa. Kesäkuun 19. päivänä 2010 järjestettiin yhteensä 114 opastettua retkeä n. 2 600 osallistujalle eri puolilla maata. Puheenjohtaja ja FM Eeva Hægström toimivat retken oppaina Bomarsundin linnituksen rauniolla Ahvenanmaalla.

Ett nationellt symposium för ekologer som planeras i samråd med Aronia och Åbo Akademi för hösten 2012. Marianne Fred är Sällskapets kontaktperson vid planeringen.

Den av Sällskapet planerade exkursionen tillsammans med Suomen Biologian Seura Vanamo till Kvarkens världs naturarv i augusti 2011 kunde inte genomföras på grund av alltför få deltagare.

En exkursion till Skärgårdshavets nationalpark (bl.a. Korpo Jurmo och Houtskärs Jungfruskär) planeras att ordnas 7–10.6.2012 tillsammans med Suomen Biologian Seura Vanamo.

En exkursion till Sibbo Storskog planeras hållas i september 2012. Fil. dr Anders Albrecht har lovat guida på exkursionen.

Ålands kulturdelegation har beviljat Nätö biologiska station 6 100 € för verksamheten år 2012.

Nätö biologiska stations styrelse är för treårsperioden 2010–2012:

- Societas representanter: prof. Carl-Adam Hæggström (botanik), doc. Torsten Stjernberg (zoologi), fil. dr Gunilla Ståhls-Mäkelä (genetik) och prof. John Westerholm (geovetenskap).
- Ålands Landskapsregerings representanter: naturvårdsintendent Jörgen Eriksson (suppleant bitr. naturvårdsintendent, fil. dr Inkeri Ahonen) och lektor, fil. dr Ralf Carlsson (ordförande; suppleant vattenbiolog Mikael Wennström).
- Styrelsen har sammanträtt den 30.9.2011 på Nätö biologiska station.

Sekreteraren representerade Sällskapet vid Vetenskapliga samfundens delegations höstmöte den 3.10.2011 och skattmästaren vid vårmötet 23.3.2012.

Skattmästaren representerade Sällskapet vid Finlands zoologiska och botaniska publikationsnämnds och dess understödsförenings årsmöten den 23.3.2012.

Ordföranden representerade Sällskapet vid Förbundets för vetenskapspublisering i Finland r.f. årsmöte den 23.4.2012.

Adressen till Sällskapets hemsida är:

Kansallinen symposiumi ekologeille suunnitellaan yhdessä Aronian ja Åbo Akademin kanssa syksyllä 2012. Marianne Fred on Seuran yhdyshenkilö suunnittelutyössä.

Seuran suunnittelemaa retkeä yhdessä Suomen Biologian Seura Vanamon kanssa Merenkurkun maailmanperintöalueelle elokuussa 2011 ei voitu järjestää liian pienen osallistujamäärän takia.

Retki Saaristomeren kansallispuistoon (mm. Korppoon Jurmo ja Houtskarlin Jungfruskär) suunnitellaan järjestettävän 7.–10.6.2012 yhdessä Suomen Biologian Seura Vanamon kanssa.

Retki Sipoon Storskogeniin suunnitellaan pidettäväksi syyskuussa 2012. Fil. toht. Anders Albrecht on lupautunut retken oppaaksi.

Ålands kulturdelegation myönsi 6 100 euron avustuksen Nätön biologisen aseman toimintaan vuodelle 2012.

Nätön biologisen aseman hallituksen jäsenet kolmivuotiskautena 2010–2012 ovat:

- Seuran edustajat: prof. Carl-Adam Hæggström (kasvitiede), dos. Torsten Stjernberg (eläintiede), fil. toht. Gunilla Ståhls-Mäkelä (perinnöllisyystiede) ja prof. John Westerholm (geotieteet).
- Ahvenanmaan maakuntahallituksen edustajat: luonnonsuojeluintendentti Jörgen Eriksson (varalla fil. toht. Inkeri Ahonen) ja lehtori, fil. toht. Ralf Carlsson (puheenjohtaja; varalla vesibiologi Mikael Wennström).
- Aseman hallitus kokoontui 30.9.2011 Nätön biologisella asemalla.

Sihteerä edusti Seuraa Tieteellisten seurain valtuuskunnan syyskokouksessa 3.10.2011 ja rahastonhoitaja kevätkokouksessa 23.3.2012.

Rahastonhoitaja edusti Seuraa Suomen eläin- ja kasvitieteellisen julkaisutoimikunnan sekä sen tukiyhdistyksen vuosikokouksissa 23.3.2012.

Puheenjohtaja edusti Seuraa Suomen tiedekustantajien liiton vuosikokouksessa 23.4.2012.

Seuran kotisivun osoite on:

Stipendier

Inom utsatt tid inkom 86 stipendieansökningar, vilkas sammanlagda sökta belopp uppgick till 189 452 euro. Sammanlagt utdelades 67 100 euro varav 51 100 euro till botanik, 12 500 euro till zoologi och 3 500 euro till hydrobiologi. Styrelsens förslag om utdelning av stipendier, som godkändes av majmötet, var följande:

Apurahat

Säädetyän ajan kuluessa Seuralle jätettiin 86 apuraha-anomusta. Haettu rahamäärä oli yhteensä 189 452 euroa. Yhteensä jaettiin 67 100 euroa josta 51 100 euroa kasvitiedettä, 12 500 euroa eläintiedettä ja 3 500 euroa hydrobiologiaa varten. Hallituksen esitys jaettavista apurahoista, jonka toukokuun kokous hyväksyi, oli seuraava:

Botanik — Kasvitiede

AALTO, Juha, FM – 2 200 € väitöskirjatyötä varten

Arktis-alpiinisia ekosysteemejä säätelevien abioottisten tekijöiden alueellinen mallintaminen muuttuvassa ilmastossa

DELEU, Pieter, MSc. – 3 000 € for a doctoral thesis

The impact of local food production on the environment

FYHRQUIST, Pia Johanna, FD – 3 300 € för post doc.-forskning

Nya stilbener, triterpener och ellagitanniner med antimikrobiella och anticancereffekter ur extrakt av *Combretum*- och *Terminalia*-träd med folkmedicinsk användning i Afrika.

HUHTINEN, Seppo Juhani, dos. – 1 500 € opetustyötä varten

Sienikartoitus, sienitutkimus ja sienitutkijoiden koulutus

HUTTUNEN, Sanna, dos. – 2 400 € tutkimushankkeeseen

Ahvenanmaan sammallajiston nykytila

HÄGGQVIST, Kerstin, FM – 3 000 € för doktorsavhandling

Cyanobakterier och mikroalger i hållkar

HÄLLFORS, Maria Helena, FM – 3 000 € för doktorsavhandling

Biologiska begränsningar och möjligheter för assisterad migration av växtarter som hotas av klimatförändringen

JOKISUU, Roosa, LuK – 400 € pro gradua varten

Lahopuun tilajakauman vaikutus puuston uudistumiseen mänty- ja kuusimetsissä

JÄÄSKELÄINEN, Sini Suvi Tuulia LuK – 900 € pro gradua varten

Kasvilajiston pienipiirteinen vaihtelu mesotopografisella gradientilla subarktisessa vuoristossa

KAUPPINEN, Miia, FM – 3 000 € väitöskirjatyötä varten

Heinäendofyyttisymbioosin luonne, paikallinen sopeutuminen ja maantieteellinen vaihtelu

KEYNÄS, Vilho Kalevi, FK – 3 000 kirjahanketta varten

Hangon kasvit kirja

KILPINEN, Saara, fil. yo – 900 € pro gradua varten

Lahopuiden estetiikka ja hyväksyntä kaupunkimetsissä

KINNUNEN, Juha, FM – 1 500 € väitöskirjatyötä varten

Pohjoisten havumetsien lahottajasiementen fylogenia ja taksonomia

KOPONEN, Timo Juhani, prof. em. – 2 000 € Risto Tuomikosken elämäkerran julkaisemista varten

– Professor Risto Tuomikoski Memorial Issue

KULONEN, Aino, LuK – 900 € pro gradua varten

Putkilokasvien lajirunsauden pienipiirteinen vaihtelu alapaljakalla

MURSINOFF, Sini, LuK – 2 000 pro gradua varten; Nätö-apuraha

The impact of the soil environment on the coevolutionary dynamics between the host plant *Plantago lanceolata* and the powdery mildew *Podosphaera plantaginis*

MÄKELÄ, Anna, FM – 750 € kongressimatkaa varten

Osallistuminen luonnonsuojelubiologian kongressiin ”3rd European Congress of Conservation Biology”

- PITKÄNEN, Henrietta, FM – 1 900 € som tryckningsbidrag av kartor i *Acta Botanica Fennica*
Large scale changes in soft sediment macrophyte communities reflect alterations in the Baltic Sea environment – detailed reasons and effects still unsolved
- PYNSSI, Kristiina, LuK – 500 € pro gradua varten
Sienilajiston muutokset HMT, EMT, MCIT- tyyppin metsiköissä Oulangan kansallispuistossa vuosien 1976–78 ja 1989–1993 ajanjaksojen välillä
- SALMIA, Aulikki, dos. – 2 000 € tutkimushankkeeseen
Pohjolan uhanalaiset kämmekät
- SENNIKOV, Alexander, PhD – 2 000 € for research and travel
Red Data Book of Central Asia
- SPIRIN, Viacheslav, CSc – 3 000 € for a doctoral thesis
Angiosperm-dwelling *Antrodia* species (polypores, Basidiomycota) in North Europe and adjacent areas
- SUNDSTRÖM, Lotta, fil. yo – 750 € pro gradua varten
Metsitettyjen peltojen helttasienilajisto
- SUVANTO, Susanne, LuK – 900 € pro gradua varten
Topografian, maaperän ja geomorfologisen häiriön vaikutukset putkilokasvien maanpäälliseen biomassan pienen mittakaavan vaihteluun
- TIMONEN, Tuuli, FT – 3 300 € matka- ja tutkimusapuraha
Suomalaisten puuaine-erikoisuuksien, erityisesti visan, anatominen tutkimus
- VEGA-FRUTIS, Maria del Rocio, PhD – 3 000 € for post doc. research
Sex-specific interaction between arbuscular mycorrhizal fungi and female and male plants of *Antennaria dioica* in different conditions of temperature

Zoologi — *Eläintiede*

- KEKKONEN, Jaana, FT – 2 000 € post doc. -tutkimustyötä varten
Genetics of Finnish white-tailed deer – Suomalaisen valkohäntäkauriin genetiikka
- LAUKKANEN, Liisa Maria, FM – 3 000 € väitöskirjatyötä varten
Kasvinsyöjähyönteisten paikallissopeutumisen, ravintokasvilajiin erikoistuminen ja populaatiogenetiikka pirstoutuneessa elinympäristössä
- LEVÄNEN, Riikka, LuK – 750 € pro gradua varten
Saimaannorpan (*Phoca hispida saimensis*) vedenalainen pesintäympäristö ja pesintäolosuhteiden keinotekoinen parantaminen
- LIUKKONEN, Lauri, fil. yo – 750 € pro gradua varten
Saimaannorppayksilöiden elinpiirien ajallinen vaihtelu
- MELLBRAND, Kajsa, fil. dr – 1 000 € för post doc.-forskning
Effects of marine subsidies on spider diversity in near-shore food webs
- NOREIKIENE, Kristina, MSc – 3 000 € for a doctoral thesis
Individual variation in life-history trade-offs under physiological stress
- NUMMELA, Eija Elina, LuK – 1 000 € pro gradua varten
Turun Pomponrahkan kaksisiipisten (Diptera) monimuotoisuuden tarkastelu ja suoalueen nykytilanteen arvioiminen eri elinympäristöissä
- STÄHLS-MÄKELÄ, Gunilla Katarina, doc. – 1 000 € för forskning
Inventering av Ålands plattfotsflugor (Diptera, Brachycera)

Hydrobiologi — *Hydrobiologia*

- JÄRNSTRÖM, Marie Isabelle Elisabeth, NaK – 500 € för pro gradu
En jämförelse av funktionella egenskaper hos zoobentos över olika geografiska avstånd, kodning av dessa egenskaper samt länken mellan egenskaper och sedimenttyp
- LAAKKONEN, Hanna, FM – 3 000 € väitöskirjatyötä varten
Amfiboreaalisen merifaunan historia

Styrelse och funktionärer

Styrelsens sammansättning under verksamhetsåret var följande:

Ordf., pj. prof. Carl-Adam Hæggeström; vice ordf., varapj. doc. Mikael von Numers; sekr., siht. doc. Filip Högnabba; skattmästare, rahastonhoitaja produktutvecklingschef Ebba Hæggeström; övriga ledamöter, muut jäsenet doc. Wilhelm Fortelius (2009–2012), FD Marianne Fred (2010–2013), prof. Lise-lotte Sundström (2011–2014), dos. Juhani Terhivuo (2010–2013), dos. Henry Väre (2011–2014), fil. stud. Ika Österblad (2009–2012). Revisor var OFR Martin Slotte (vald som suppleant) och verksamhetsgranskare var FL Jack Barkman. Varsinainen tilintarkastaja, KHT Arto Sopanen, luopui tehtävästään terveydellisistä syistä.

Styrelsen sammanträdde fyra gånger:

15.9.2011, 1.2.2012, 12.3.2012, 22.4.2012.

I styrelsen för Finlands Publiceringsnämnd för zoologi och botanik var FD Anders Albrecht och doc. Henry Väre Sällskapets representanter. Sällskapets medlem i Finlands IUBS (International Union for Biological Societies) -kommitté var FD Marianne Fred. Sällskapets ombudsman i Åbo var doc. Mikael von Numers. Som amanuens för Nätö biologiska station fungerade FM Tomas Lehecka.

Hallitus ja toimihenkilöt

Hallituksen kokoonpano toimintavuoden aikana oli seuraava:

Hallitus kokoontui neljä kertaa:

Suomen eläin- ja kasvitieteen julkaisutoimikunnassa FT Anders Albrecht ja dos. Henry Väre edustivat Seuraa. Seuran jäsen Suomen IUBS (International Union for Biological Societies) -toimikunnassa oli FT Marianne Fred. Dos. Mikael von Numers toimi Seuran asiamiehenä Turussa. Nätön biologisen aseman amanuenssina toimi FM Tomas Lehecka.

Medlemmar

Till ordinarie medlemmar invaldes under verksamhetsåret följande 17 personer:

- 1.3.2012 stud. Christa Granroth, fil. dr Kajsa Mellbrand, opisk. Sini Mursinoff, opisk. Sini Pirkko Mariatta Vuorensyrjä
- 12.4.2012 doktorand Pieter Deleu, FM Hanna Laakkonen, LuK Jenni Maria Sofia Lehtimäki, FM Anna More, FM Henrietta Pitkänen, opisk. Ilkka Samuli Sirkka, opisk. Suvi Maria Hannele Vanhakylä
- 10.5.2012 stud. Charlotta Björklund, opisk. Emmi-Leena Ihantola, LuK Roosa Jokisuu, NaK Marie Isabelle Elisabeth Järnström, FM Janne Koskimäki, LuK Eija Nummela.

Sällskapet hade den 12.5.2011 en hedersmedlem, 37 korresponderande medlemmar och 1052 ordinarie medlemmar.

En medlem har sagt upp sitt medlemskap under verksamhetsåret:

Jäsenistö

Varsinaisiksi jäseniksi valittiin toimintavuoden aikana seuraavat 17 henkilöä:

Seuralla oli 12.5.2011 yksi kunniajäsen, 37 kirjeenvaihtajajäsentä ja 1052 varsinaista jäsentä.

Yksi jäsen on eronnut seurasta toimintavuoden aikana:

Under verksamhetsåret kom till styrelsens kännedom att följande medlemmar avlidit:

Toimintavuonna tuli Seuran hallituksen tietoon, että seuraavat jäsenet ovat kuolleet:

Prof. em., tekn.dr Henrik Hugo Bruun, medlem 1952, död 26.4.2012

Fru Stina Sofia Franck (f. Holmström), medlem 1946, död 14.7.2011

Prof., fil.toht. Paavo Havas, jäsen 1956, kuollut 11.6.2011

Fil. kand. Karl Paul Johansson, medlem 1955, död 30.3.2012

Prof. em., fil. toht. Kari Lagerspetz, jäsen 1952, kuollut 17.1.2012

Fil. kand. Erik Alexander Thorvald Manelius, medlem 1954, död 11.6.2011

Dos. Erkki Pankakoski, jäsen 1986, kuollut 8.2.2010

Fil. lic. Volmar Rosengren, medlem 1956, död 7.4.2012

Fil.kand., lektor Thure Strandström, medlem 1959, död 12.6.2011

Sällskapet hedrar de avlidnas minne.

Seura kunnioittaa edesmenneitten muistoa.